

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра економіки та менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи менеджменту

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

спеціальність: 242 «Туризм»

факультет: Туризму та факультет підвищення кваліфікації, перепідготовки,
післядипломної та заочної освіти

рівень освіти: Бакалавр

Львів – 2018 р.

Робоча програма з дисципліни «Основи менеджменту» для студентів за спеціальністю 242 - «Туризм»

V с. (денна форма навчання), V с. (заочна форма навчання)/

Розробник: ст.викладач, к.е.н. Гуцуляк В.Р.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол від “28” серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

(підпис)

(Павленчик Н.Ф.)

(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Спеціальність : <u>242 Туризм</u>	Рік підготовки:	
		Семестр 5	Семестр 5
Загальна кількість годин – 90	Рівень вищої освіти: бакалавр	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2		30 год.	6 год.
		Семінарські	
		30 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		30 год.	80 год.
		Вид контролю: істит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Основи менеджменту» як базового курсу є формування у майбутніх фахівців сучасної системи поглядів і спеціальних знань у сфері управління для забезпечення ефективної господарської діяльності підприємства.

Головними завданнями курсу «Основи менеджменту» є:

- формування у студентів теоретичних знань про управління;
- закладення потенціалу інтеграції знань, що визначають професіоналізм діяльності сучасного менеджера;
 - освоєння студентами загальнотеоретичних положень управління соціальноекономічними системами, формування інноваційного 7 підходу до управління, формування розуміння управління як професійної діяльності, що вимагає глибоких теоретичних знань;
 - набуття студентами здатності розв'язувати господарські, соціальні, економічні та психологічні проблеми з використанням управлінських технологій;
 - опанування студентами вмінь визначати місію, стратегічні цілі та завдання управління;
 - формування у студентів навичок щодо вибору стилю управління для послаблення конфліктів в організаціях.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні засвоїти:

знання та уявлення щодо:

- сутності основних понять менеджменту та управління;
- сутності основних функцій менеджменту;
- сутності організації та взаємозв'язку їх внутрішніх елементів і зовнішнього середовища;
- технології розроблення й ухвалення рішень в менеджменті;
- налагодження ефективної комунікації у процесі управління;
- керівництва та лідерства, стилів управління;
- ролі організаційної культури;
- етики та соціальної відповідальності в менеджменті;
- подолання опору організаційним змінам.

Уміння:

- формулювати місію організації на підставі системного аналізу потенціалу організації та впливу факторів зовнішнього середовища;
- розробляти стратегічні, тактичні й поточні плани діяльності підприємства.
- здатність до ефективної комунікаційної взаємодії;
- здатність до засвоєння нових знань, самовдосконалення;
- здатність до системного мислення, творчого пошуку, комплексного аналізу проблеми, ухвалення рішень;
- здатність до самоменеджменту, до планування власної кар'єри;
- здатність працювати в команді;
- здатність до лідерства.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий контроль 1.

Поняття і сутність менеджменту. Організація як об'єкт управління та функції, методи менеджменту.

Тема 1. Теоретичні основи менеджменту

Менеджмент як мистецтво управління людьми. Сутність основних категорій менеджменту - організація, управління, менеджмент. Менеджери та підприємці - ключові фігури ринкової економіки. Спільне і відмінне між менеджером та підприємцем. Рівні управління. Сфери менеджменту: виробництво, фінанси, кадри, інновації, облік, збут, зовнішньоекономічна діяльність.

Тема 2. Історія розвитку менеджменту.

Історія розвитку управлінської думки у світі та в Україні. Передумови виникнення науки про управління. Класичні теорії менеджменту: школа наукового управління; класична (адміністративна) школа управління; школа людських відносин; школа поведінських наук; емпірична школа, школа «соціальних систем», нова школа. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Вклад у розвиток управлінської науки зарубіжних та вітчизняних вчених. Розвиток управлінської науки в Україні. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Тема 3. Організація як об'єкт управління

Поняття організації, її роль на значення. Організація як відкрита система. Внутрішні та зовнішні фактори середовища організації. Міжнародне середовище менеджменту. Організації в Україні. Культура організації. Роль бізнесу в суспільстві. Соціальна відповідальність менеджменту. Етика і сучасне управління. Управління етикою і соціальною відповідальністю.

Тема 4. Функції та технологія менеджменту

Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як вида управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Динамічний взаємозв'язок конкретних і загальних функцій. Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних. Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення. Управлінський цикл. Управлінські процедури: загальне визначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення, зворотній зв'язок. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, мінливість, стійкість.

Тема 5. Планування діяльності організації

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їх взаємозв'язок. Класифікація планів організації. Етапи процесу планування: визначення місії та цілей; оцінка сильних і слабких сторін організації; розроблення стратегії. Базові стратегії. Економіко-організаційний зміст оперативного планування. Загальна характеристика бізнес-планування. Поняття місії в управлінні та класифікація цілей організації. Ієрархічна підпорядкованість, субординація цілей організації. Традиційний процес постановки цілей. Концепція управління за цілями

Тема 6. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту

Сутність організаційної діяльності, її місце в системі управління. Поняття і складові організаційної діяльності. Командний ланцюжок. Владні повноваження, обов'язки, відповідальність. Норма керованості. Централізація і децентралізація. Процес делегування повноважень і відповідальності. Сутність організаційної структури управління, її роль у досягненні мети. Елементи структури. Характеристика основних видів організаційних структур управління. Лінійні і функціональні організаційні структури управління. Комбіновані структури управління: лінійно-функціональна; лінійно-штабна; дивізійна; матрична. Функціональний підхід до формування організаційних структур менеджменту. Цільовий підхід до формування організаційних структур.

Тема 7. Мотивування як загальна функція менеджменту

Поняття мотивування як функції менеджменту. Теорії мотивування: теорії змісту (теорія потреб А. Маслоу, двочинникова теорія Фредеріка Герцберга, теорії Х та Y Д. Мак-Грегора) та теорії процесів (теорія очікувань, теорія справедливості, теорія визначення цілей). Мотиваційні засоби менеджера. Оплата праці як основний чинник мотивування продуктивності праці. Оплата праці: заробітна плата, система винагород і премій. Сучасні системи та форми стимулювання праці. Методи соціального впливу і морального стимулювання.

Тема 8. Контролювання як загальна функція менеджменту

Поняття контролю, його місце в системі управління. Завдання контролю: пристосування до зміни середовища; обмеження нагромадження помилок; подолання складних організаційних проблем; мінімізація затрат. Типи контролю: сфери контролю; рівні контролю; відповідальність за контроль. Етапи контролювання: затвердження стандартів; оцінка виконання; порівняння показників виконання за стандартами; внесення коректив. Види управлінського контролю. Рівні операційного контролю: попередній контроль; поточний контроль; підсумковий контроль. Фінансовий контроль. Системи контролювання: внутрішнє; незалежне; державне регулювання. Поняття регулювання та його місце в системі управління. Функція менеджменту "оперативне регулювання".

Змістовий контроль 2.

Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту.

Тема 9. Регулювання як загальна функція менеджменту

Поняття регулювання та його місце в системі управління. Види регулювання. Етапи процесу регулювання. Сутність та класифікація методів менеджменту. Методи менеджменту як сукупність способів впливу керуючої системи управління на керовану. Економічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Методи менеджменту як результат виконання функцій менеджменту. Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту.

Тема 10. Управлінські рішення Сутність управлінських рішень.

Типи управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень: ухвалення рішень за умов визначеності; ухвалення рішень в умовах ризику; ухвалення рішення за умов невизначеності. Етапи раціонального ухвалення управлінського рішення: виявлення та визначення ситуації, що потребує вирішення; визначення варіантів; оцінка варіантів; вибір оптимального варіанта; впровадження обраного варіанта; оцінка результатів. Поведінкові аспекти ухвалення управлінського рішення. Адміністративна модель ухвалення рішення. Політичні чинники в ухваленні рішення. Етика й ухвалення управлінського рішення. Групове ухвалення рішення в організаціях. Форми групового ухвалення рішення.

Тема 11. Інформація і комунікації в менеджменті

Інформація, її сутність та значення в менеджменті. Класифікація інформації. Вимоги до інформації. Особливості надходження, утворення і використання інформації на рівнях менеджменту. Поняття і характеристика комунікацій. Комунікативний процес, його елементи та етапи. Різновиди комунікацій. Комунікації між організацією та середовищем. Міжрівневі комунікації в організації. Комунікації між керівником і підлеглими. Комунікації між керівником і робочою групою. Поняття про трансакції. Методи вдосконалення комунікацій. Методи вдосконалення міжособистісних комунікацій. Підвищення ефективності інформаційного обліку.

Тема 12. Керівництво і лідерство в організації

Поняття і загальна характеристика керівництва. Типи керівників. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Взаємозв'язок загальних функцій менеджменту з функціями керівника. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Влада в менеджменті. Форми і баланс влади. Форми влади керівника. Природа лідерства та його складові. Типологія лідерів. Теорії лідерства. Теорія підходу з позиції особистих якостей. Теорія поведінкового підходу. Теорія ситуаційного підходу. Особливості національних систем керівництва.

Тема 13. Організаційні зміни та ефективність менеджменту

Сутність та основні параметри організаційних перетворень. Організаційні зміни та управління ними. Моделювання процесу організаційних перетворень. Опір змінам. Система подолання опору організаційних змін. Сутність результативності та ефективності менеджменту. Економічна, організаційна та соціальна ефективність управління. Показники економічної, організаційної та соціальної ефективності управління, їхній склад і методи визначення. Комплексний підхід до удосконалення управління організаціями.

Тема 14. Управління конфліктними ситуаціями і стресами

Природа конфлікту в організації. Типи конфліктів. Причини конфлікту. Управління конфліктною ситуацією (структурні методи, міжособистісні стилі вирішення конфліктів).

Тема 15. Сучасний менеджмент в Україні та світі.

Суть сучасного менеджменту. Модель переходу з теорії до практики. Роль сучасного менеджера. вимоги до сучасного керівника. Основні проблеми українського менеджменту. Цінності компанії. Інтеграція організаційної структури. Форми оцінки персоналу в сучасних умовах.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем дисципліни	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		ЛЕК.	СЕМ.	САМ.	ІНД.		ЛЕК.	СЕМ.	САМ.	ІНД.
Тема 1. Теоретичні основи менеджменту	6	2	2	2		7	0,5	0,5	6	
Тема 2. Історія розвитку менеджмент.	6	2	2	2		6,5	0,5		6	
Тема 3. Організація як об'єкт управління	6	2	2	2		6,75	0,25	0,5	6	
Тема 4. Функції та технологія менеджменту	6	2	2	2		5,25	0,25		5	
Тема 5. Планування діяльності організації	6	2	2	2		4,75	0,25	0,5	4	
Тема 6. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту	6	2	2	2		4,75	0,25	0,5	4	
Тема 7. Мотивування як загальна функція менеджменту	6	2	2	2		4,75	0,25	0,5	4	
Тема 8. Контролювання як загальна функція менеджменту	6	2	2	2		4,75	0,25	0,5	4	
Тема 9. Регулювання як загальна функція менеджменту	6	2	2	2		6,5	0,5		6	
Тема 10. Управлінські рішення Сутність управлінських рішень.	6	2	2	2		6,5	0,5		6	
Тема 11. Інформація і комунікації в менеджменті	6	2	2	2		6,5	0,5		6	
Тема 12. Керівництво і лідерство в організації	6	2	2	2		7	0,5	0,5	6	
Тема 13. Організаційні зміни та ефективність менеджменту	6	2	2	2		6,5	0,5		6	
Тема 14. Управління конфліктними ситуаціями і стресами	6	2	2	2		7	0,5	0,5	6	
Тема 15. Сучасний менеджмент в Україні та світі.	6	2	2	2		5,5	0,5		5	
Усього годин	90	30	30	30	-	90	6	4	80	-

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Суть і значення менеджменту	2	0,5
2	Тема 2. Розвиток менеджменту	2	
3	Тема 3. Організація її суть та характеристики	2	0,5
4	Тема 4. Технологія менеджменту	2	
5	Тема 5. Суть та види планування	2	0,5
6	Тема 6. Формування організаційної структури	2	0,5
7	Тема 7. Сутність змістовних теорій мотивацій	2	0,5
8	Тема 8. Процес, правила і вимоги до контролю	2	0,5
9	Тема 9. Методи менеджменту	2	
10	Тема 10. Прийняття управлінських рішень	2	
11	Тема 11. Комунікації організації	2	
12	Тема 12. Керівництво: влада і особистий вплив Лідерство: поведінкові і ситуаційні підходи	2	0,5
13	Тема 13. Фактори, що впливають на ефективність менеджменту	2	
14	Тема 14. Керування конфліктами в організації	2	0,5
15	Тема 15. Досвід менеджменту в Україні	2	
16	Разом	30	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Вступ до менеджменту. Наука і мистецтво менеджменту. Категорії менеджерів. Базові управлінські навички.	2	6
2	Тема 2. Еволюція менеджменту. Історичний контекст менеджменту. Класична теорія менеджменту. Школа людських стосунків.	2	6
3	Тема 3. Організування як загальна функція менеджменту. Середовище організації. Етика особи в організаціях . Соціальна відповідальність та організація.	2	6
4	Тема 4. Формування стратегій бізнесу. Використання SWOT – аналізу для формування стратегій. Загальні стратегії Портера. Стратегія одного продукту.	2	5
5	Тема 5. Структура та проектування організації. Спеціалізація робіт. Структуризація. Звітність. Повноваження. Координація.	2	5
6	Тема 6. Сутність функції організації та базові передумови побудови структур управління. Технології розвитку організації. Реінжиніринг в організації.	2	6
7	Тема 7. Суть мотивації. Ієрархія потреб. Процесуальні потреби до мотивації.	2	6
8	Тема 8. Керування контролювання. Типи контролю. Етапи контролювання. Керування контролем в організації.	2	6
9	Тема 9. Ухвалення управлінського рішення. Класична модель ухвалення рішень. Етапи раціонального ухвалення рішень. Адміністративна модель ухвалення рішень. Політичні чинники в ухваленні рішення.	2	6

10	Тема 10. Групова динаміка. Формальні і неформальні групи. Виникнення не формальних груп. Їхні характеристики. Управління неформальною організацією. Фактори, що впливають на ефективність груп. Типи поведінки в групі.	2	5
11	Тема 11. Керування індивідуальною поведінкою. Розуміння окремих людей в організації. Емоції і настрої в організації. Керування стресом. Творчість в організації.	2	5
12	Тема 12. Природа лідерства. Лідерство і менеджмент. Ситуаційні підходи до лідерства. Спорідненні концепції лідерства. Політична поведінка в організації.	2	5
13	Тема 13. Контроль в організації. Операційний контроль. Фінансовий контроль. Структурний контроль.	2	5
14	Тема 14. Аутогенний менеджмент. Культура ділового життя. Обмеження керівника. Раціональне використання часу. Саморозвиток особистості.	2	4
15	Тема 15. Психоінформаційні технології у менеджменті. Функції керівника. Компетентність керівника. Психологічна орієнтація працівника.	2	4
16	Разом	30	80

7. Індивідуальні завдання

(для студентів, які навчаються за графіком сприяння)

Матеріали самопідготовки.

Самостійні роботи:

- SWOT-аналіз на прикладі туристичної фірми;
- реферат-роздум «Ефективна робота менеджера»;
- наведіть приклад ділового конфлікту. Які заходи ви, як менеджер, будете застосовувати, щоб не довести конфліктну ситуацію до конфлікту;
 - конспект принципів Z;
 - дайте оцінку організаційних, економічних і правових факторів, що стимулюють розвиток бізнесу в регіоні. Розробіть заходи, що дозволяють зменшити вплив цих факторів.

Реферат «Шляхи удосконалення форм і способів ділового спілкування» або «Роль комунікацій в інформаційному забезпеченні менеджменту» та «Методика складання бізнес-плану».

8. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять в усній та письмовій формах.

- Опитування.
- Перевірка завдань для самостійної роботи.
- Перевірка матеріалів самопідготовки (реферат).

Підсумковий контроль – іспит (V семестр – денна форма; V семестр – заочна форма навчання).

9. Екзаменаційні вимоги

1. Сутність категорій “управління” і “менеджмент”.
2. Ієрархія як інструмент менеджменту.
3. Організаційна культура як інструмент менеджменту.
4. Північноамериканська модель менеджменту.
5. Західноєвропейська модель менеджменту.
6. Японська модель менеджменту.
7. Концептуальні моделі сучасного менеджменту.
8. Особливості становлення сучасного менеджменту в Україні.
9. Внутрішнє середовище організації, взаємозв’язок внутрішніх змінних.
10. Зовнішнє середовище організації. Оцінка факторів зовнішнього середовища.
11. Еволюція організації. Концепції життєвого циклу організації.
12. Планування як функції менеджменту, його види. Класифікація планів організації.
13. Етапи процесу планування.
14. Визначення місій та цілей організації.
15. Базові стратегії.
16. Класифікація організацій.
17. Лінійні та функціональні організаційні структури управління. Переваги і недоліки.
18. Лінійно-функціональна та лінійно-штабна структури управління. Переваги і недоліки.
19. Дивізійна і матрична структури управління.
20. Категорії працівників при делегуванні повноважень.
21. Процес делегування повноважень та відповідальності.
22. Теорії мотивування, що відображають зміст потреб.
23. Процесуальні теорії мотивації.
24. Мотиваційні засоби менеджера.
25. Матеріальне стимулювання праці.
26. Сучасні системи та форми стимулювання праці.

27. Методи соціального впливу та морального стимулювання.
28. Завдання та типи управлінського контролю.
29. Етапи контролювання.
30. Види управлінського контролю.
31. Ринок праці, трудові ресурси. Класифікація персоналу за категоріями.
32. Аналіз концепцій управління персоналом.
33. Підбір персоналу. Розрахунок потреби в персоналі.
34. Моделі робочих місць. Професійний відбір персоналу.
35. Формування резерву кадрів.
36. Оцінка персоналу. Оцінка потенційного працівника. Оцінка індивідуального вкладу. Атестація кадрів.
37. Навчання персоналу. Система багаторівневої освіти. Професійна підготовка. Підвищення кваліфікації.
38. Структура персоналу: організаційна, функціональна, рольова, соціальна, штатна.
39. Правила внутрішнього розпорядку.
40. Положення про підрозділи. Посадові інструкції.
41. Сутність та типи управлінських рішень.
42. Умови прийняття управлінських рішень.
43. Етапи раціонального ухвалення управлінського рішення.
44. Поведінкові аспекти ухвалення управлінського рішення.
45. Групове ухвалення рішення в організаціях.
46. Класифікація інформації, її сутність і значення в менеджменті.
47. Особливості надходження, утворення й використання інформації на рівнях менеджменту.
48. Носії, операції та процедури оброблення інформації у процесі менеджменту.
49. Поняття й характеристика комунікацій.
50. Комунікативний процес, його елементи та етапи.
51. Різновиди комунікацій. Комунікаційні бар'єри.
52. Методи вдосконалення комунікацій.
53. Природа лідерства та його складові.
54. Теорії лідерства.
55. Групи і команди в організаціях. Характеристика груп і команд.
56. Міжособистісні та міжгрупові конфлікти.
57. Керування конфліктами в організаціях.
58. Проблеми сучасного менеджменту в Україні.
59. Інтеграція організаційної структури.
60. Запорука успіху сучасної організації.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Форма навчання	Поточне оцінювання			Підсумковий тест (іспит)	Підсумкова оцінка
	Разом	Семинарські заняття	Самостійна робота		
Денна форма навчання	100	75	25	100	100*
Тема 1.	100	0-5	25	50	100
Тема 2					
Тема 3					
Тема 4					
Тема 5					
Тема 6					
Тема 7					
Тема 8					
Тема 9					
Тема 10					
Тема 11					
Тема 12					
Тема 13					
Тема 14					
Тема 15					
Заочна форма навчання	50	25	25	50	100
Тема 1.	50	0-5	25	50	100
Тема 2					
Тема 3					
Тема 4					
Тема 5					
Тема 6					
Тема 7					
Тема 8					
Тема 9					
Тема 10					
Тема 11					
Тема 12					
Тема 13					
Тема 14					
Тема 15					

**** - розраховується як середньоарифметичне значення кількості балів поточного оцінювання та підсумкового тесту (іспит):

$$\text{Підсумкова оцінка} = \frac{\text{поточне оцінювання} + \text{підсумковий тест (іспит)}}{2}$$

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Поняття і сутність менеджменту. Організація як об'єкт управління та функції, методи менеджменту.

Теми та зміст семінарських занять

Тема 1. (заняття 1) Суть і значення менеджменту

Розуміння фаху менеджер. Категорії менеджерів. Головні функції менеджменту. Наука та мистецтво менеджменту.

Орієнтовні теми для дискусії:

1. Яке значення має поділ менеджерів за рівнями і сферами діяльності.
2. У чому переваги й у чому обмеженість визначеність менеджменту як процесу здійснення функцій управління.
3. Як ви вважаєте, з огляду на свій досвід навчання, чи необхідна вища освіта для успішної кар'єри менеджера .

Заняття-диспут «Укажіть якості менеджера, що сформувати у вас дане уявлення про нього». Якості не тільки повинні бути названі, але і «розшифровані» у термінах поведінки менеджера і його ставлення до фактів і подій. Доповідь (мультимедійна презентація) може виконуватися як індивідуально, так і групою 2-3 студентів.

Самостійна робота №1

Підготувати реферат-роздум «Оцінка практики застосування менеджменту- як основна умова успішного функціонування бізнесу».

Тема 2. (заняття 2.) Розвиток менеджменту

Значення теорії та історії. Історичний контекст менеджменту. Класична теорія менеджменту.

Заняття-диспут «Характеристика нових відносин між організацією і працюючими в ній людьми в умовах глобалізації економіки»

Самостійна робота №2

Підготувати реферат-роздум «Етапи ставлення менеджменту і їхня характеристика».

Тема 3. (заняття 3) Організація її суть та характеристики

Сутність організаційної діяльності, її місце в системі управління. Поняття і складові організаційної діяльності. Процес делегування повноважень і відповідальності. Характеристика основних видів організаційних структур управління.

Заняття-диспут «Проаналізувати конкретні ситуації переходу централізованої структури в децентралізовану»

Самостійна робота №3

Підготувати реферат-роздум «Функціональні структури: їхні переваги і недоліки».

Тема 4 . (заняття 4) Технологія менеджменту

Управлінська діяльність. Процес управління. Знання і вміння якими володіє менеджер. Управлінська техніка та її функція. Управлінська діяльність в організації.

Заняття-диспут «Зв'язок між ролями, функціями і методами менеджменту»

Самостійна робота №3

Підготувати реферат-роздум «Функціональні структури: їхні переваги і недоліки»

Тема 5 . (заняття 5) Суть та види планування

Процес планування. Місія та цілі організації. Оцінка зовнішнього середовища. Оцінка і аналіз зовнішнього середовища. Аналіз сильних та слабких сторін.

Заняття-диспут «На прикладі ситуації провести аналіз у рамках матриці «сильні-слабкі сторони фірми і небезпеки-можливості для фірми на ринку»

Самостійна робота №5

Підготувати реферат-роздум «Порівняльна характеристика конкурентної й економічної стратегії»

Тема 6 . (заняття 6) Формування організаційної структури

Суть організаційної структури управління. Загальні поняття організаційної структури: бюрократична та адаптивна структури. Види бюрократичних структур: лінійна структура. Лінійно-штабна структура. Функціональні

структура. Лінійно-функціональна структура. Адаптивна структура: програмно-цільова та матрична структура. Дивізійна структура. Централізація та децентралізація.

Самостійна робота № 6

Підготувати реферат-роздум «Послідовність технологічного процесу планування»

Тема 7 . (заняття 7) Сутність змістовних теорій мотивації

Суть і значення мотивації. Сутність змістовних теорій мотивації. Теорії мотивації. Модель механізму мотивації. Стимулювання.

Заняття-диспут «Виберіть з вашої практики ситуацію, у якій потрібна мотивація, і покажіть послідовно, крок за кроком, як у ній буде працювати модель Портера-Лоулера»

Самостійна робота № 7

Підготувати реферат-роздум «Сучасні проблеми в сфері мотивації працівників»

Тема 8 . (заняття 8) Процес, правила і вимоги до контролю

Контроль в організаціях. Операційний, фінансовий, структурний контроль. Керування контролем в організація.

Заняття-диспут «Ви використовуєте метод складання бюджету для своїх особистих фінансів?»

Самостійна робота № 8

Підготувати реферат-роздум «Як контролювання пов'язане з функціями планування, організації та лідерства»

Змістовий контроль 2. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту.

Тема 9 . (заняття 9) Методи менеджменту

Методи менеджменту. Класифікація методів менеджменту. Економічні методи. Адміністративний метод. Соціально-психологічний метод.

Заняття-диспут «Який зв'язок між методи і функціями менеджменту»

Самостійна робота № 9

Підготувати реферат-роздум «Характер методів менеджменту»

Тема 10 . (заняття 10) Прийняття управлінських рішень

Прийняття управлінських рішень. Підходи до прийняття рішень. Способи прийняття рішень. Фактори, які впливають на процес прийняття управлінських рішень.

Заняття-диспут «Які моделі прийняття раціональних управлінських рішень підходять вам»

Самостійна робота № 10

Підготувати реферат-роздум «Прийняття управлінських рішень»

Тема 11 . (заняття 11) . Комунікації організації

Комунікації та фах менеджера. Характеристики цінної інформації. Форми комунікації в організаціях. Електронні засоби комунікації. Неформальні комунікації в організаціях. Керування комунікаціями в організаціях.

Заняття-диспут «Чи організація може функціонувати без комунікацій»

Самостійна робота № 11

Підготувати реферат-роздум «Опишіть три комуникативні системи. Який тип системи найдетальніше характеризує систему непідтверджених повідомлень і чуток? Чому?»

Тема 12 . (заняття 12) Керівництво та Лідерство

Влада, вплив, лідерство. Баланс влади. Форма влади і впливу. Переконавання й участь. Порівняння різних методів впливу. Особистісна теорія лідерства. Ситуаційний підхід до лідерства.

Заняття-диспут «Методи впливу, використовуванні в особистому спілкуванні»

Самостійна робота № 12

Підготувати реферат-роздум «Сучасні теорії лідерства»

Тема 13 . (заняття 13) Фактори, що впливають на ефективність менеджменту

Суть командної групи. Основні фактори ефективності роботи групи. Суть неформальної групи. Специфіка неформальної групи. Основні характеристики. Основні способи впливу керівника на неформальні групи.

Заняття-диспут «Які фактори при формуванні комітету слід брати до уваги, щоб забезпечити ефективність його роботи»

Самостійна робота № 13

Підготувати реферат-роздум «Ефективність менеджменту»

Тема 14 . (заняття 14) Керування конфліктами в організації

Конфлікт. Наслідки конфлікту. Модель виникнення і розвитку конфлікту. Наслідки конфлікту. Типи конфліктів: міжособовий, між особою та групою та міжгруповий. Причини конфлікту. Способи вирішення конфліктних ситуацій. Стрес. Фактори, які викликають стрес. Правила подолання стресових ситуацій.

Заняття-диспут «Що робити менеджеру, щоб знизити рівень стресу у підлеглих».

Самостійна робота № 14

Підготувати реферат-роздум «Стили вирішення конфліктів(метод Томаса-Кілмана)»

Тема 15 . (заняття 15) Досвід менеджменту в Україні

Суть сучасного менеджменту. Модель переходу з теорії до практики. Роль сучасного менеджера. вимоги до сучасного керівника. Основні проблеми українського менеджменту. Цінності компанії. Інтеграція організаційної структури. Форми оцінки персоналу в сучасних умовах

Заняття-диспут «Які з вимог сучасного менеджменту, на вашу думку, найбільше впливатимуть на вас і вашу кар'єру? Які впливатимуть найменше?»

Самостійна робота № 15

Підготувати реферат-роздум «Особливості формування сучасної системи менеджменту в Україні»

11. Рекомендована література

Основна:

1. Мазаракі А.А. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / А.А. Мазаракі, О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. – Харків: Фоліо, 2014. – 846 с.
2. . Назарчук Т.В. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Т.В. Назарчук, О.М. Косіюк – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 560 с.
3. . Осовська Г.В. Менеджмент: підручник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський – вид. 4-е, перероблене і доповнене. - К.: Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.
4. Бутко М. П. Виробничий менеджмент : підручник / М. П. Бутко. – К. : ЦУЛ, 2015. – 400 с.
5. Менеджмент громадських організацій : вибрані питання теорії та практики : навч. посіб. / [Балацький О. Ф., Теліженко О. М., Мішенін Є. В. та ін.]; за заг. ред. О. Ф. Балацького, О. М. Теліженка, О. А. Лук'янихіної. – Суми : Університетська книга, 2015. – 366 с.
6. Березін О. В. Управління проектами : навч. посіб. / О. В. Березін, М. Г. Безпарточний. – Суми : Університетська книга, 2014. – 272 с.
7. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 334 с.
8. Палеха Ю. І. Менеджмент персоналу : навч. посіб. / Ю. І. Палеха. – К. : Ліра-К. – 2015. – 346 с.
9. Менеджмент : навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Поканєвич, та ін.]; за заг. редакція Г. Є. Мошека. – К. : Ліра-К, 2015. – 550 с.
10. Осовська Г. В. Менеджмент : підручник / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. - К. : Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с
11. Осовська Г. В. Менеджмент організацій : підручник / Г. В. Осовська, Л. Ц. Масловська, О. А. Осовський. – К.: Кондор-Видавництво, 2014. – 366 с.

Допоміжна:

1. Тягунова Н. М. Основи організації туристичного бізнесу. Кредитно-модульний курс : навч. посіб. / Н. М. Тягунова. – К. : ЦУЛ, 2014. – 130 с.
2. Чайка Г. Л. Самоменеджмент менеджера : навч. посіб. / Г. Л. Чайка. – К. : Знання, 2014. – 422 с.

3. Маркетинг і менеджмент інноваційного розвитку : монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. С.М. Ілляшенка. – Суми : Університетська книга, 2015. – 728с.
4. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : навч. посіб. / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 324 с.
5. Марушак С. М. Оцінка та управління підприємницькими ризиками : навч. посіб. / С. М. Марушак, Г. В. Єфімова, О. В. Пащенко. – Херсон : Олді-плюс, 2014 – 296 с.
6. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент : навч. посіб. / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 498 с.
7. Бондар-Підгурська О. В. Ділове адміністрування (корпоративне управління) : навч. посіб. / О. В. БондарПідгурська, А. О. Глебова. – К. : Ліра-К, 2015. – 448с.
8. Чурсіна Л. А. Сертифікація персоналу : навч. посіб. / Л. А. Чурсіна, Ю. В. Березовський, Г. А. Тіхосова, – К. : Ліра-К, 2014. – 316 с
9. Старченко Г. В. Операційний менеджмент : навч. посіб. / Г. В. Старченко, І. В. Калінько, І. А. Косач. - К. : КондорВидавництво, 2015. - 264 с.
10. Косач І. А. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами. Навчальний посібник / І. А. Косач, Л. С. Ладонько, І. В. Калінько. - К.: КондорВидавництво, 2014. - 217 с.
11. Череп А. В. Інноваційний менеджмент : підручник / Череп А. В., Пуліна Т. В., Череп О. Г. – К.: Кондор, 2014. – 452 с.
12. Дайновський Ю.А. 505 приемов бизнеса. К. «А.С.К.», 1998. – 244 с.
13. Годин В.В., Корнеев І.К. Управління інформаційними ресурсами. М ИНФРА, 2000. – 335 с.
14. Менеджмент. Под ред. Страховой О.А. С-П. «ПИТЕР», 2000. – 138 с.
15. Пономаренко О.І., Пономаренко В.О., Системні методи в економіці, менеджменті та бізнесі. «ЛИБІДЬ». 1995. – 240 с.
16. Смирнов Э.А. Основы теории организации. М «Аудит», 1998. – 374 с.
17. . Карлова О.А. ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ. Навч. посібник. –Харків: ХНАМГ, 2008.– 314 с. Укр. мовою.
18. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту. Львів, 2002.
19. Немцов В.Д. Менеджмент організацій. Київ, 2001.
20. Петренко В.П., Данилюк М.О., Попадюк А.В., Табахарнюк М.О. Тактика особистої роботи менеджера (персональний менеджмент). - Івано-Франківськ: ІФОД, 1996. - 188с.
21. Петренко В.П., Данилюк М.О. Вступ до менеджменту. Івано-Франківськ, 1994

Інформаційні ресурси інтернет

1. Сервер Верховної Ради України - www.rada.gov.ua
2. Ліга Бізнес-Інформ - www.liga.net
3. Нормативні акти України - www.nau.kiev.ua
4. Право. Україна - www.legal.com.ua
5. Українське право - www.ukrpravo.com
6. МОН України - www.mon.gov.ua